

Vedlegg 1: Uttalelser fra melding om oppstart av verneplanarbeidet for Åbjørdalen og Varnvassdalen, Bindal og Hattfjelldal kommuner

Formell oppstart av verneplanarbeidet med kunngjøring av oppstartsmelding for de to aktuelle områdene ble sendt ut 14.05.2019. Det kom inn 12 innspill til oppstartsmeldinga: Indre Bindal skytterlag, Statnett SF, Riksantikvaren, Arbor AS, Å-elva/Åa venneforening, Landbruksdirektoratet, Sametinget, Direktoratet for mineralforvaltning, Norges vassdrags- og energidirektorat, Terråk jeger- og fiskeforening, Naturvernforbundet i Nordland, Nordland fylkeskommune og Meatelen sijte i Åarjel Njaarke sijte. Fylkesmannens kommentar til innspillene er skrevet i kursiv.

Generelt:

Statnett SF har ikke anlegg som blir berørt av planene og har derfor ingen merknader. Riksantikvaren viser til Fylkeskommunen og Sametinget som høringsparter for kulturhistoriske interesser i slike saker, og behandler derfor ikke saken.

Fylkesmannen tar dette til orientering.

Meatelen sijte (Meidalsgruppen) i Åarjel Njaarke reinbeitedistrikt opplyser om at de er en av to driftsgrupper som benytter det foreslåtte verneområdet i Bindal kommune. Den andre driftsgruppen er Toven sijte.

Fylkesmannen ønsker en konsultasjon med de berørte driftsgruppene i høringsperioden, og håper det lar seg gjøre.

Meatelen Sijte vil bidra aktivt sammen med myndighetene for å fremme aktivt vern og vil derfor støtte forslaget om vern av Åbjøra innenfor sitt beiteområde. For reindriftsnæringens driftsmønster nå, og tidligere, har alltid vært å bevare de naturgitte forhold, bevare beiteressursene. Det ligger både i saken og i næringens natur å sikre beitegrunnlaget, det opprinnelig landskapet og viktige naturbiotoper. Meatelen Sijte vil påpeke at reindriftas tilstedeværelse var en avgjørende faktor for at Kalvvatnan vindkraftverk ikke ble etablert rett nord for det foreslåtte verneområdet.

Fylkesmannen tar dette til orientering.

Indre Bindal skytterlag og Å-elva/Åa venneforening påpeker mangler i adresselista: Terråk jeger- og fiskeforening og Å-elva/Åa venneforening mangler i adresselista, og bør få tilsendt oppstartsmelding og verneplan.

Fylkesmannen har lagt Terråk jeger- og fiskeforening og Å-elva/Åa venneforening inn i adresselista for utsending av verneplanen.

Sametinget påpeker at bestemmelser om at samiske interesser skal ivaretas ved etablering av forvaltningsordninger.

Fylkesmannen tar dette innspillet til etterretning.

NVE påpeker at de to lokale områdekonsesjonærene Bindal Kraftlag SA og Helgeland Kraft Nett AS ikke er på høringslisten til denne oppstartsmeldingen og ber om at de blir inkludert på høringslisten når saken sendes ut på høring.

Fylkesmannen oppdaterer adresselista for utsending av verneplanen med Bindal Kraftlag SA og Helgeland Kraft Nett AS.

Naturvernforbundet i Nordland støtter utvidelsen av Varnvassdalen naturreservat.

Fylkesmannen tar innspillet til orientering.

Naturvernforbundet i Nordland er sterkt kritisk til vern av Åbjørdalen, og ber om at forslaget trekkes på følgende bakgrunn:

1. Området er ikke verneverdig: I fagrapporten fra Biofokus heter det at «*Skogen er sterkt påvirket av tidligere hogster som ble utført sist på 50-tallet (...) området skårer lavt på de fleste parametere som gammel skog, rik skog og arts mangfold og vurderes derfor ikke som verneverdig (-) i henhold til gjeldende metodikk for vurdering av skogområder til vern. Heller ikke i sammenheng med øvrige deler av Åbjøra vurderes området som verneverdig i skogvernsammenheng. Området oppfyller i svært liten grad spesielle mangler ved dagens vern.*» Samlet vurderes området å ikke være verneverdig (-) utenfor de fire avgrensede delområdene som kan sees på kartet.» Det samme gjelder for de nordre deler undersøkt i 2018 http://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Frivilligvern2018_Aabjoeranord.pdf hvor det heter «*vurderes derfor ikke som verneverdig (-) i henhold til gjeldende metodikk for vurdering av skogområder til vern.*» Forvaltningen kan ikke prioritere å verne skog som ikke er verneverdig.
2. Området har en svært lav andel produktiv skog. Et vern av et så stort område hvor det aller meste av skogen er tresatt impediment og ikke produktiv skog, vil ytterligere medføre en skjevhet i vernet skog i fylket. I NINAs evaluering heter det at «*Nordland har er høy andel (7,2%) vernet skog sammenlignet med landet generelt (5 %), men mye av dette ligger høyt og på lav bonitet. Bare 22,5% av vernet skogareal er produktiv skog.*» Som Fylkesmannen vet, teller nå dessverre ikke produktiv skog likt inn med uproduktiv skog. Et vern av Åbjøra vil ytterligere forsterke denne skjevheten.
3. Området har ikke restaureringspotensial og består dessuten av fremmede treslag: I fagrapporten sies det «*I denne regionen er det skog i lavereliggende områder på produktiv mark som har det største biomangfoldet og da disse arealene i dag nesten utelukkende har yngre skog er mye av mangfoldet som kunne forventes å finnes her fraværende. I tillegg til de senere hogster har skogen i dette området blitt påvirket også lenger tilbake i tid med faste bosetninger på Åbjøra i flere hundre år. De fleste dalene har vært tilgjengelige for fløtning av tømmer ned til hovedvassdraget. Potensiale for ytterligere funn av truede arter knyttet til gammelskogselementer og miljøer vurderes på denne bakgrunn som forholdsvis lavt. Det er heller ikke spesielt rike skogsmiljøer som har særlig potensial for å huse jordboende sopparter og området ligger generelt for langt nord til å være interessant for en spesiell insektfauna.*» Området har med andre ord ikke restaureringspotensial. Dette forsterkes ytterligere ved at «*Det er også negativt for eventuelt fremtidige verneverdier at det er plantet inn fremmede treslag i området.*»
4. Naturvernforbundet påpeker at området ikke oppfyller noen mangler i skogvernet. I rapporten sies det «*Området har i liten grad kvaliteter som er vurdert som mangelfullt representert i eksisterende verneområder, jfr. Framstad (2002, 2003, 2010)*» og for 2018 «*Området oppfyller i svært liten grad spesielle mangler ved dagens vern.*» Det ville være oppsiktsvekkende med et vern i et så viktig skogfylke som Nordland hvor det i nasjonal sammenheng finnes svært store verdier, særlig på Statskog.
5. Området bruker opp vernekvote og vernemidler til andre områder i fylket og landet. Sett i lys av det politiske presset mot vern av skog i fylket, vil vern av ikke verneverdig skog bruke opp kvoter som behøves for vern av verneverdig skog. Naturvernforbundet i Nordland ber derfor om at et vern av området trekkes.

1. Innenfor forslaget til Åbjørdalen naturreservat er det avgrenset 22 naturtypelokaliteter; 2 med A-verdi, 13 med B-verdi og 7 med C-verdi. I tillegg er det kartfestet totalt 41 naturtypelokaliteter, etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks versjon 20.06.19. Disse fordeler seg på 6 ulike naturtyper; flomskogsmark (VU), gammel grandominert naturskog, gammel granskog med gamle trær, gammel granskog med liggende død ved, gammel lågurtskog og høgstaudegranskog (NT). Med tanke på størrelsen av det undersøkte området ble det gjort få funn av sjeldne og truete arter. Av sårbare arter ble det funnet granbendellav og alm. I tillegg ble det registrert åtte nær truete arter. Det er avgrenset 4 områder i høyereliggende deler som har verneverdi, lav verneverdi rettnok, men disse kan fungere til bevaring av det som finnes av gammelskogarter til skogen i de lavereliggende områdene nærmer seg tilstanden naturskog. Hvor vidt området vurderes som verneverdig avhenger av hvilket perspektiv man legger til grunn i sin vurdering. Deler av området anses som verneverdig på bakgrunn av dagens tilstand. De mer kulturpregede delene av tilbudsarealet kan bli verneverdig i et lengre perspektiv. Etter naturmangfoldlovens § 37 kan man også verne et område som er egnet til å få verneverdier gjennom fri utvikling eller aktive gjenopprettningstiltak. Gammel skadepåvirket kulturskog i mosaikk med naturskog, gir et godt utgangspunkt for utvikling av naturlige økosystemer i hele området på sikt. Kulturskogen har jevnt over vært utsatt for naturlige kalamiteter i betydelig omfang. Særlig gjelder dette vindfelling i granbestand under de siste års stormer i området, men også ved innsektangrep og råte. Dette gir glennestruktur og to til flersjiktete bestand på lengre sikt, som igjen er starten på et mer naturskogpreget område.
2. Etter AR5 og skogregistreringene gjort av Allskog, har området har 20314 daa produktivt skogsareal, og 6958 uproductivt skogsareal. Det er imidlertid en god del fjellområder med i verneområdet, og vi har valgt å ta med disse for å få en bedre arrondering. Tanken er at vi skal få med hele landskapsrom, samt en klimagradiert som buffer for fremtidige endringer.
3. Slik vi oppfatter rapporten til Biofokus, sier den at potensialet for å finne truede arter knyttet til gammelskogselementer vurderes som lavt på nåværende tidspunkt, men ikke noe om restaureringspotensialet. Vi mener at det er stor sannsynlighet for at gammelskogartene vil komme tilbake med tiden, fordi det fortsatt finnes flere lokaliteter i området som har noe av gammelskogkvalitetene intakt. Ifølge flere rapporter (Brockerhoff m fl, 2008 og Hilmo m fl, 2011) kan plantefelt dempe kanteffekter i fragmenter av eldre naturskog, og fremme spredning av arter mellom skogfragmenter. I Åbjørdalen er det stort sett plantet stedegen gran, men det finnes noen felter med sitkagran og et felt med contorta furu innenfor det foreslåtte verneområdet. Til sammen er det 5 felt med sitkagran på ca 5 daa, ett felt på ca 10 daa og ett felt med contortafuru på ca 10 daa, altså 45 daa med fremmede treslag. Et vernevedtak vil gi økonomisk mulighet for å få fjernet de fremmede treslagene i området.
4. Fylkesmannen mener dette området har restaureringspotensiale, og at det med tiden vil oppfylle en viktig mangel ved skogvernet, nemlig storområde. De fleste store skogområder er fragmenterte på grunn av tidligere hogster, og dersom vi skal få vernet et storområde, må vi forvente at det er påvirket. Biofokus skriver i sin rapport at dersom hele området hadde blitt vurdert som verneverdig ville det skåret høyt på mangelen «storområdekvaliteter». Et verneområde som favner hele det landskapsøkologiske rommet gir et bedre utviklingspotensial for økologiske prosesser og utvikling av naturlige økosystemer i skogarealet. Det finnes også spredte kvaliteter i høyereliggende deler av området, blant annet 4 områder i Åbjørdalen som i noen grad oppfyller mangelen på urskog/naturskogsdynamikk.
5. Fylkesmannen påpeker at det har vært godt samsvar mellom områder som tilbys og tilgjengelige midler de siste årene.

Fylkesrådet mener at Nordland har en høy andel vernet skog sammenlignet med resten av landet. Fylkesrådet ber om at det arbeides for at framtidig skogvern i Nordland sees i

sammenheng med skogvern generelt i Nordland og i Norge. Det er viktig at arealbruken skjer etter en avveining mellom både friluft-, nærings- og miljøinteresser.

Fylkesmannen påpeker at Miljødirektoratet har satt noe strengere krav til hva som skal prioriteres for vern i Nordland på grunn av at Nordland er et av de fylkene som har ganske stor verneandel. Vi har imidlertid en del av de naturtypene som utgjør mangler i skogvernet, blant annet kalkskog, og denne naturtypen er ikke så vanlig andre steder i landet. Dette betyr at det blir noe vern i Nordland fremover, men kravene til naturverdier vil være høye. Fylkesmannen vil forøvrig gjøre en avveining mellom ulike interesser i området etter høringsperioden.

Prosess:

Arbor påpeker at båndlegging av skog til kartlegging, skogvern og andre formål bidrar til dårligere rammebetingelser for skogindustrien. Ifølge SSB ble det i 2018 avvirket 10.8 mill m³ tømmer i Norge. Sør for Dovre ble det eksportert 3mill m³ til utlandet. Mens det i Nordland ikke ble levert nok virke til industrien. Nordland har den høyeste verneprosenten i Norge.

Fylkesmannen tar innspillet til orientering og vil gjøre en avveining av ulike interesser etter høringen. Vi er åpen for å gjennomføre et møte med Arbor i høringsperioden for å avklare eventuelle konkrete interessekonflikter i Åbjørdalen og Varnvassdalen.

Sametinget ber om at Fylkesmannen avklarer med berørte reinbeitedistrikt og evt. andre berørte samiske interesseorganisasjoner om behovet for konsultasjoner (jf. ILO-konvensjonen nr. 169 artikkel 6). Vi viser til avtale om retningslinjer for verneplanarbeid etter naturvernloven i samiske områder § 5.1 nr. 2 som fastslår at lokal og regional høring i vernesaker som berører samiske områder skal gjennomføres i to adskilte omganger. Om Fylkesmannen i denne saken kjører sentral og lokal høring samtidig, må Sametinget etter at høringen er avsluttet, få tilsendt uttalelsene fra samiske interesser, og bli gitt god tid til uttale seg.

Fylkesmannen vil avklare behovet for konsultasjoner med berørte reinbeitedistrikt og eventuelle andre berørte samiske interesseorganisasjoner. Høringen og oppsummering vil gjennomføres etter gjeldende regler, også når det gjelder prosedyrene for gjennomføring av konsultasjon. Det vil være en felles lokal og sentral høring, og vi vil lage en egen oppsummering til Sametinget etter høringen.

Fylkesrådet er i utgangspunktet positiv til ordningen med frivillig vern. Det er imidlertid viktig at man gjennom arbeidet med verneforslaget sikrer at kommunene og andre berørte aktører har anledning til å delta aktivt i prosessen for å sikre god medvirkning. Et eventuelt vern av de foreslåtte områdene bør minske presset på vern i andre mer tilgjengelige områder med verdi for skogbruket.

Fylkesmannens kommentar: Saksbehandlingen skjer etter ordinære saksbehandlingsregler for verneplaner. Kommuner, interesseorganisasjoner, næringsliv, berørte parter osv vil kunne gi innspill og merknader. Fylkesmannen gjør så en avveining mellom bruker- nærings- og verneinteresser og oversender sin anbefaling om vern til Miljødirektoratet for videre saksbehandling.

Verneforskrift:

Landbruksdirektoratet påpeker at dersom det går veier/ferdselsårer gjennom verneområdet, må Fylkesmannen vurdere om det kan gis bestemmelser om merking, rydding og vedlikehold av

disse. Det bør legges til rette for drift og vedlikehold av eventuelle støl-/seterområder og åpnes for andre tekniske tiltak som bidrar til en landbruksmessig utnyttelse av området.

Fylkesmannen har, i den grad det er mulig, grenset traktorveier og bygninger ut av det foreslåtte verneområdet. I Åbjørdalen er det noen få bygninger innenfor grensa, og muligens noen gamle ferdsselsveier. Følgende formulering i forslag til verneforskrift for Åbjørdalen naturreservat ivaretar behov for vedlikehold av disse: «Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- f) Vedlikehold av eksisterende bygninger, veier og andre anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet.*
- g) Merking, rydding, sikring og vedlikehold av eksisterende stier, løyper og gamle ferdsselsveier».*

Fylkesmannen mener disse formuleringene vil dekke behovet som landbruksdirektoratet skisserer. Så langt vi er kjent med finnes det ikke støl-/seterområder i de foreslåtte verneområdene.

I utvidelsen av Varnvassdalen er det ingen traktorveier og bygninger.

Landbruksdirektoratet mener at beitebruk vil være aktuelt i mange områder som foreslås vernet som naturreservat. Dersom det åpnes for beiting i området bør det også utarbeides bestemmelser for utsetting av saltsteiner og oppføring/vedlikehold av gjerder og sanketrøer. For alle tiltakene over må det vurderes om det kan gis bestemmelser om motorferdsel i forbindelse med tiltakene.

Fylkesmannens kommentar: Beiting er tillatt etter begge forskriftene. Det er også åpnet for å søke om oppsetting av gjerder og saltstein i forbindelse med beiting, samt motorferdsel i forbindelse med disse tiltakene.

Landbruksdirektoratet mener at det bør gis generelt unntak fra ferdsselsbestemmelsene i forbindelse med uttransportering av syke og skadde bufe.

Fylkesmannen har foreslått unntak for uttransport av syke og skadde bufe i begge verneforskriftene.

Landbruksdirektoratet forutsetter at fylkesmannens landbruks- og reindrifsfaglig kompetanse involveres i utforming av forskrift og verneplan. Det vil også være nyttig å involvere den lokale landbruksforvaltningen i arbeidet.

Fylkesmannen tar innspillet til etterretning. Landbruk- og reindriftsavdelinga hos Fylkesmannen har vært involvert i verneplanen, og landbruksansatte i Bindal og Hattfjelldal kommune er kontakta for å få mer informasjon om landbruksaktivitet i Åbjørdalen og Varnvassdalen.

Landbruksdirektoratet mener at det må framkomme tydelig av høringsdokumentene om og i tilfelle hvordan det aktuelle området nyttes i landbrukssammenheng. Dersom det er landbrukshensyn i området som ikke ivaretas i utkast til forskrift, ber vi om at det begrunnes i høringsdokumentene.

Typiske landbruksinteresser kan være (listen er ikke uttømmende):

- o Skogsbilvei som er nødvendig for skogbruk på bakenforliggende arealer
- o Traktorvei i forbindelse med jordbruk
- o Støl/seterområde
- o Beite
- o Reindrift

Fylkesmannen har fått tilbakemelding om at det kan være ønskelig å beite med geiter innenfor Varnvassdalen naturreservat, men utover dette har vi ikke fått tilbakemelding om jord- og beitebruk innenfor områdene som er foreslått vernet. Fylkesmannen påpeker at brukerinteresser hos grunneier er en sentral del av arbeidet med forskrifta, og at skogbruksnæringa sine representanter har bistått grunneier i prosessen.

Sametinget og Meatelen Sijte mener at ivaretagelse av det samiske naturgrunnlaget må bli en del av verneformålet. Videre mener Sametinget og Meatelsen Sijte at aktivitetene som er nevnt under må komme inn under generelle unntak i verneforskrifta:

1. Generelt unntak for bruk av beltekjøretøy på snødekt mark i forbindelse med utøvelse av Reindrift.
2. Generelt unntak for skjæring av skohøy, uttak av ris til gammer og uttak av materialer til duodji/tradisjonell samisk husflid
3. Mulighet for uttak av ved til brensel og vedlikehold av lovlig oppsatte reingjerder og annet reindriftsutstyr.

Fylkesmannen påpeker at det samiske naturgrunnlaget er nevnt som en del av verneformålet i begge forskriftene med følgende formulering: «Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget».

Punkt 1 og 2 er det direkte unntak for i begge forskriftene. Se henholdsvis § 6 c og § 3 h.

Punkt 3: Uttak av ved til brensel og for vedlikehold av reingjerder er tiltak som er søknadspliktig i de aktuelle verneforskriftene, se § 7 l) i forskrift for Åbjørdalen, og § 7 i) i forskrift for Varnvassdalen.

Meatelen Sijte mener at det må være generelle unntak i forskriften for følgende aktiviteter:

1. Mulighet for bruk av lett terrengkjøretøy (atv/sykkel) på barmark for å utøve reindriften på en tilfredsstillende måte.
2. Mulighet for start og landing med helikopter.
3. Mulighet for oppføring av midlertidige gjerdeanlegg.
4. Mulighet for oppføring av nye permanente gjerdeanlegg.
5. Mulighet for oppføring av nye gjeterhytter.

Fylkesmannen påpeker at aktivitetene nevnt i punkt 1, 2 og 3 er søknadspliktig i verneforskrifter for naturreservater. Dette gjelder også for forskriftene for Åbjørdalen og Varnvassdalen, se § 7e), f) og g). Tiltakene som er nevnt i punkt 4 og 5 er ikke en del av standardbestemmelsene for reindrift som vi har med i verneforskrifter, og vi ønsker derfor ikke å åpne for slike tiltak.

Sametinget ønsker at det skal kunne gis flerårige dispensasjonstillatelser for terrengkjøretøy på barmark og helikopter ved utøvelse av reindrift.

Fylkesmannen påpeker at i henhold til forskriftene kan det gis flerårige dispensasjoner som koordineres med og tas inn i distriktsplan i henhold til reindriftsloven.

NVE opplyser om at foreslått verneområde tangerer grensen til området «Namdal» i NVEs forslag til Nasjonal ramme for vindkraft på land. NVE har pekt ut Namdal som ett av de områdene i Norge som er mest egnet for vindkraft i Norge. Framtidig vindkraftutbygging i nærliggende områder krever naturinngrep i det foreslåtte området i form av veier. NVE foreslår å inkludere potensiell vindkraftutbygging og nødvendig motorferdsel i forbindelse med bygging og drift av vindkraftverk under spesielle dispensasjonsregler i § 7. Det vises til NVE Atlas hvor våre interesser er inntegnet.

Fylkesmannen påpeker at siden nasjonal ramme for vindkraft ble skrinlagt i oktober 2019, er vel ikke dette innspillet aktuelt lenger.

Terråk jeger- og fiskerforening påpeker at området blir brukt til rekreasjonsformål for en stor og variert brukergruppe. Dette gjelder både foreningens medlemmer, men også grupper av elever som ved f.eks leirskole/ friluftsliv. I tilsendte melding om oppstart av verneplanarbeidet står det at slik aktivitet i tilfelle må omsøkes. Dette synes helt unødvendig og fører til ekstra arbeid for alle parter. Blir dette vedtatt fører det til begrensede muligheter for aktivt bruk av området. Dette gagnar ikke brukergruppene for området.

Fylkesmannen opplyser om at hytta ligger utenfor det foreslåtte verneområdet og omfattes ikke av forskriften (se kartet under avsnittet «Avgrensing»). Det er dermed ingen søknadsplikt på arrangement på hytta, men dersom området innenfor det foreslåtte verneområdet skal brukes til større arrangement, må dette søkes om. Forbudsbestemmelsen sikter her til aktiviteter utover vanlig ferdsel til fots. Bestemmelsen er ikke til hinder for vanlig ferdsel til fots i regi av ideelle lag og foreninger, universiteter, skoler og andre institusjoner, når antallet ikke overstiger en vanlig skoleklasse (ca. 30 personer).

Næringsinteresser:

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) påpeker at det ifølge Norges Geologiske Undersøkelse (NGU) finnes sand- og grusforekomster, både ved Åbjørvas utløp i Åbjørvatnet og ved Varnvatnet. Begge lokalitetene er av lokal verdi, men vanskelig tilgjengelig. DMF anser derfor at begge forekomstene som lite aktuell å utvinne fremtiden.

Fylkesmannen tar innspillet til orientering.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) påpeker at det er en terskel og en målestasjon ved utløpet av Åbjørvatnet. Foreslått vernegrense krysser terskelen, men målestasjon ser ut til å ligge utenfor foreslått område. Målestasjonen er inntegnet i NVE Atlas, men det er usikkerhet knyttet til plasseringer. NVE foreslår at Fylkesmannen vurderer grensen for verneområdet i dette området slik at det ikke er til hinder for drift og vedlikehold samt adkomst for terskelen og målestasjonen. Alternativt må det åpnes opp i forskriften for disse tiltakene, slik at de fortsatt kan driftes og vedlikeholdes og at det er adkomst til dem.

Fylkesmannen tar innspillet til orientering. En grensejustering kan være aktuelt dersom det er nødvendig. Vi vil svært gjerne ha tilbakemelding om nøyaktig plassering av målestasjonen ved utløpet av Åbjørvatnet under høringa.

NVE påpeker at det er kartlagt flere mulige vannkraftprosjekter innenfor det foreslåtte verneområde i Åbjørdalen. To av prosjektene har vært behandlet i Samlet plan for vassdrag.

1. Prosjektet «Åbjørva syd» utnytter fallet fra Åbjørvatnet til Åa nedstrøms Lonfoss. Det er planlagt bygd dam ved Brattfoss og Åbjørvatnet er foreslått regulert mellom høyeste regulerte vannstand på kote 110, og laveste regulerte vannstand på kote 80,7. Oppjustert til kostnadsnivå 1.1.2019 er spesifikk utbyggingskostnad beregnet til 4,22 kr/kWh, som er en akseptabel kostnad sammenlignet med andre prosjekter.
2. Prosjektet «Bjørnåa» utnytter fallet i Bjørnåa mellom inntak i Novadalen på ca. kote 450 og Åbjørvatnet. Kverntjernet er foreslått regulert og overført til Bjørnåa. Prosjektet var planlagt med en installert effekt på 4,4 MW og midlere årlig produksjonen var beregnet til

19 GWh. Oppjustert til kostnadsnivå 1.1.2019 er spesifikk utbyggingskostnad beregnet til 5,44 kr/kWh.

Fylkesmannen påpeker at begge disse prosjektene har vært behandlet i «Samla plan for vassdrag», men at det ikke er søkt konsesjon for disse prosjektene. Begge prosjektene vil være i konflikt med et eventuelt verneområde. «Åbjøra syd» vil være utenfor verneområdet, men en oppdemming av Åbjørvatnet vil komme i konflikt med vernet da grensa går helt ned til vannkanten.

NVE har gjennomført en digital kartlegging av vannkraftpotensialet for små vannkraftverk. Innenfor foreslått verneområde er det kartlagt flere mulige potensielle prosjekter. Samlet er det et årlig produksjonspotensial på 101 GWh fordelt på 16 prosjekter. Blant de 16 prosjektene er det fire stykker som har en spesifikk utbyggingskostnad under 5 kr/kWh. Samlet årlig produksjon for disse prosjektene er på 45 GWh. NVE har ikke kjennskap til at det er noen utbyggingsinteresser i dag i det foreslåtte verneområde.

Fylkesmannen tar opplysninger om potensielle småkraftutbygginger i Åbjørdalen til orientering. Utbygging av småkraftverk vil ikke være forenlig med et naturreservat.

NVE opplyser om at for Varnvatnet naturreservat er det ikke noen konflikter med eksisterende og planlagte energianlegg og målestasjoner.

Fylkesmannen tar innspillet til orientering.

NVE ser ikke noen kjente konflikter til eksisterende og planlagte nettanlegg i de to foreslåtte områdene.

Fylkesmannen tar innspillet til orientering.

Avgrensing:

Terråk jeger- og fiskerforening har leieavtale med grunneier Frithjof Plahte om leie av hytta «Nonselva». Hytta ligger ved holmen i Åbjørvatnet der høydebenevnelse 81 er påført kartet over Åbjørdalen som viser inntegnede grenser for planlagt verneområde. Slik grensa er tegnet inn ligger hytta i verneområdet. Da hytta Nonselva ligger inne i foreslått verneområde vil dette gi store konsekvenser for foreninga og begrensninger for bruk av hytta. For å kunne betjene hytta er det nødvendig med kjøring med snøskuter, både for å forsyne hytta med nødvendig utstyr, for vedlikehold og renhold av hytta. I tillegg er det nødvendig med kjøring med skuter for å kunne frakte ved til hytta. Veden hugges langs vatnet. Slik grensene er inntegnet vil det ikke være mulig å hugge og frakte ved til hytta med skuter. Grensene må justeres slik at hytta med uthus og de nærliggende områdene trekkes utenfor verneområdet. Med det nærliggende området menes 200- 300 meter oppstrøms og nedstrøms hytta og 50 meter fra vannet og opp til grensen for verneområdet.

Fylkesmannens kommentar: Hytta ligger utenfor verneområdet som er foreslått. Fylkesmannen mener det er unødvendig å ta ut 2-300 m både oppstrøms og nedstrøms hytta. Det er tatt ut ca 6000 m² rundt selve hytta, og dette mener vi er tilstrekkelig. I forskriften er det åpnet for å søke om å ta ut ved til hytta inne i verneområdet om det skulle være behov for det. I bildet nedenfor ser dere foreslått avgrensing (blå strek) rundt den aktuelle hytta. Området som er lyseblått er innenfor det foreslåtte verneområdet.

